

Radovedno vrè po maši vse v šolo, kjer je malar svoje delo na ogled postavil.

„Ja, kje pa je sv. Anton?“ se sliši vprašanje od vsih strani. Res ni bilo na podobi sedaj od sv. Antona nič viditi, ker glavo, ki se je pred še videla, je zakril sedaj na streho namalani župan popolnoma. „Svetnik za hišo stoji“ — jim odgovori malar zabavljivo — „gospod župan ga gotovo vidi“.

„Prav dobro ga vidim“ — se oglasi župan — pred menoj sploh ni nič skritega, naj je v kakoršnem koli kotu naše soseske; pomnite si to!“

„Kaj“ — vprašajo spet nekteri sosesčani — „kaj res ne bomo vidili svojega patrona?“

„Podoba je izdelana, in tako bo ostala“ — zarenči župan — komur ni prav, naj si pa drugo naredi“.

„Kratko in malo ne bo prišla ta skaza v cerkev“ — enoglasno zaropotajo vsi pričujoči — „mi hočemo svojega patrona imeti, pa ne teh neumnost! Naj raji ostane še en čas stara podoba, da bomo spravili dnar za novo skupej“.

V tem pridejo tudi gospod fajmošter in že od delec se jim dobro zdí, ko berejo faranom na obrazih, da godernjajo čez podobo. Se vé da ni bilo misliti, da kaj takega bi smelo v cerkev priti.

Fajmošter pa jim rekó: Glejte tû v podobi izrisano: „kolikor glav, toliko misel, in kam se pride, če se vsakemu njegova volja spolne“. Naj vam bode to dobra pametva!

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Celja 3. maja. Povedali smo lani bravcom „Novice“, da so bili Angleži naročili v Celji lesene kolibe za svojo armado v Krimu, in da je tukajšni tesarški mojster Št. 80 lesenih hiš izdelal in čez morje poslal. Letos so naročili vnovič, da naj se jim sená nakupi za njih konje v Krimu. Prevzel je tedaj tukajšni mestnjani in posestnik gosp. T. nakup 20.000 centov sená. Kmetovavcem celjske okolice in Posavinja sploh je to naročilo dobro došlo, ker zamorejo svoje seno spečati, ki so ga lani veliko pridelali, pa ga niso vsega potrebovali, pa tudi ne mogli ga prodati, ker živine sploh pomanjkuje. Od vsih strani vrejo tedaj kmetje v Celje, sena ponujat in prodajat. Plačuje se jim pa cent po 45 do 48 krajc. Kupljeno seno potem v posebni pripravi terdo vkup stlačijo in naredé velike čveteroglate naramke, vsaka je 250 in več funtov težka, in z vervjó močno vkup zvezana, da bo seno manj prostora na kolah in ladjah potrebovalo in se lagljeje v Terst peljalo, odtod pa na barkah jadralo v Balaklavo. Kdo bi si bil še pred kratkim le domišljeval, da bojo kadaj angležki konjina rusovski zemlji štajarsko seno hrustali! J. Š.

Iz Gradca 30. aprila. J. P. v. l. c. — Povejte „Novice“ sledečo žalostno prigodbo slovenske mladeži in svarite jo pred ponočnim vesovanjem in malopridnim pajdašenjem. J. — edini sin bogatih pa že zelo priletnih kmečkih staršev pri sv. M. v slovenskih Goricah — je šel nedavno v mesto M., odkodi se je še le v mraku domú napotil, ker je predolgo v kozarec gledal in se tedaj zamudil. Pa namesto, da bi bil na ravnost domú šel in starišem povedal, kako je doveršil svoje opravila, za katerih voljo so ga v mesto poslali, je šel vesovat k svoji ljubici. Al strašna resnica! — on ne pride več živ od nje. Našli so ga drugo jutro v sredi prazne hiše mertvega. Pri sodniško-lekarskem preiskovanju pa se je pokazalo, da je bil s pečatnim perstanom po sencih udarjen, kar je berž ko ne zopernik njegov iz ljubosumnosti storil, kar se še sicer prav ne vé, gotovo pa se bo zvedilo. — Naj bo to mladeži resno svarilo: kaj malopridna pajdašija dela, — kaj ponočnjaka čaka!

Iz Celovca. * Poslednji čas je pri nas na Koroškem na več krajih gorélo; naj huji ogenj je bil 24. aprila v Feldkirchen-u, kjer je požar pokončal 12 hiš in 4 pristave in blizo 16.000 fl. škode napravil. Tudi v Celovcu je go-

relo ponoči od 26. na 27. aprila. Zna bití, da je nečimernost z ognjem in lučjo mnogih požarov kriva, — pripoveduje se pa tudi od nekega neznanega človeka, ki se okoli Celovca klati in od katerega se sumi, da je zažigavec; policija sledi pazljivo za njim, pa ker nek večkrat svojo obleko preminja in se tudi v žensko oblači, ga še ni mogla zasačiti.

Iz Gorice 6. maja. A. M. — V tukajšni Zajc-ovi kamnotiskarnici se ravno natiskuje popolnoma podobna slika prezvišenega kneza in nadškofa goriškega gg. Andreja Gollmayer-a, ki jo je slavni slikar Edvard Kaiser na Dunaji kaj izverstno posnel. Dobivala se bode pri založniku v Gorici, pri Giontini-tu v Ljubljani in pri Coen-u v Terstu po 1 gold. 20 kr.

Iz Toplice na Dolenskem 3. maja. — f — Prišla je ljuba spomlad. In že se po časnikih sklicujejo ljudje v razne kopve in toplice. Tudi naše toplice bile so pohlevno oklicane v nemških ljubljanskih novinah. Spodobi se, da tudi „Novice“ kaj povedó o tem žlahnem biseru, ki ga hrani v svojem naročji mila naša domovina. Vendar ne mislim popisovati cele zgodovine naše kopve, temveč le na-njo obrniti pozornost nekterih bolnikov, ki morda po mnogih drugih potih zdravja iščejo, pa ga ne najdejo, in bi utegnili morebiti ravno v naših toplicah najti ali popolno zdravje ali saj polajšanje svojih bolečin. Štiri poletja že pazim na kopavce, ki tû sem zahajajo, in leto za letom vidim okrevati mnogo bolnikov, in gotovo bi se ozdravilo še veliko drugih, ako bi se bolj zvesto držali zdravnikovih nasvetov. Ko bi se v drugih toplicah namerilo v štirih letih le eno samo tako ozdravljenje, kakoršnih se tukej po več v enem letu zgodí, obljubim, da bi to čado na vse kraje raznesli in oklicali na blizo in deleč. Takih čudnih ozdravljenj bi vam lahko več naštel. Pa naj bo opravljeno za zdaj le samo z enim: Pred par leti koj na spomlad pripeljejo v kopev nekega Kočevarja, priletnega, sivega moža. Noge so mu popolnoma odpovedale, bile so vse drevene in lesene. Nosijo ga v toplice dan na dan, kakor je navada, skoz kake tri tedne. Marsikterikrat mi se je inako storilo, ko so siromaka memo mene nesli. In sem rekel sam med seboj: „Ubogi starček! težko težko se boš kdej več na noge spravil. Prehudo te je bolezen zdelala, in preveč si že v letih!“ Na to je mož zginil. Domú so ga odpeljali. O poletji pa se spet prikaže. Niso ga več prenašali, ob bergljah si je dalje pomagal. Se koplje in koplje, in se za tem nazaj domú podá. Pa ni mu še zadosti. Poverne se še v tretje bolj prot jeseni, pa le z eno bergljo; in ko se skoplje, je šaljivo še tisto na prodaj ponujal. Česar se nikdar nisem nadjal, zgodilo se je. Ozdravel je. — Res, da kopavcom na posled že preseda, ko se morajo zmeraj slačiti in oblačiti; tudi je res, da kakih posebnih veselje v naših toplicah ne nahajaš, razun prijetnih sprehajališč ali kakih drugih navadnih in nedolžnih kratkočasov, kakoršne ti radodarna narava ponuja; toda bolnik, ki zdravja išče, mora marsikaj zopernega za ljubo imeti, in marsikaj poterpeti, da le zgubljeno zdravje spet nazaj dobí. — Posebna novica za naš kraj pa je ta, da se je letošnjo velikonoč zvedeni zdravnik, častiti gospod M. G.... pri nas vselil, in bodo imeli posihmal kopavci vedno pri rokah zdravnika, ki so ga dosihmal večkrat pogreševali. — Ravno tako so tudi naš gospod fajmošter, zadostiti željam mnogih gospodov in gospej, zasadili ob cesti češpljev drevo-red, ter ga sklenili z poprejšnim kostanjevim in akacijevim, ki pelje v prijazni gojzdič (park) — kopavcom preljubo sprehajališče.

Iz Ljubljane. V nedeljo 29. aprila se je tukajšna k a t o l i š k a družba rokodelcev slovesno pričela v dvorani križanski. Namen te po izgledu družih na Nemškem in v Austrii napravljenih družtev tudi v Ljubljani osnovane družbe je zboljševati rokodelski stan ali skerbeti, da bodo mladi rokodelci ne le dobri delavci, ampak tudi dobri kri-

stijani. Gosp. dr. L. Vončina, vodja družbini, za njim gosp. prošt dr. Ladinig, potem gosp. E. Još, predsednik deželne sodnije, so v svojih govorih, ki jih je „Danica“ v poslednji list večidel povzela, s prepričavno besedo razlagali v tem začetnem zboru važni namen tega društva, katero so milostljivi knezoškof v svoje posebno varstvo sprejeli, in kateri so tudi pričujoči gosp. deželni poglavar grof Chorinsky svojo podporo zagotovili. K sklepu so pričujoči rokodelci „cesarsko pesem“ zapeli. — Slišali smo, da je c. k. deželno poglavarstvo dovolilo napravo merzlih kopel po načinu Prisnicovih v Bledu, od katerih smo v našem listu že spomnili. — Tukajšnega c. k. dežel. poglavarstva tajnik gosp. Karl grof Hohenwart pride za c. k. ministerskega tajnika k ministerstvu notrajnih oprav na Dunaj; kantonski poglavar v Radoljci gosp. Janez Brolih pa kot c. k. svetovavec deželne sodnije k okrožni sodni v Celje.

Novičar iz raznih krajev.

C. k. ministerstvo je deželnim poglavarstvom vsih dežel našega cesarstva ukazalo, naj vzamejo v prevdare, kako bi se mogle povsod po deželi napraviti dнарne hranilnice (šparkase), in naj vse poskerbijo, česa je potreba, za njih osnovo in razširjenje. — Po ministerskem ukazu se vseh dnar, ki se skupi iz dnarnih kazin prestopljene gojzdne postave, ima v vsaki deželi nabirati v poseben zaklad, ki se ima obračati za obćenokoristne obdelovanja zemlje tiste dežele. — C. k. ministerstvo je oglasilo, da od vsacega centa pése, ki se za izdelovanje cukra porabi, se bo od 1. sept. t. l. plačevalo 12 krajc. porabnine, ako je pésa presna, 6 kr. pa ako je posušena. Ta nekoliko premenjena tarifa podpira narejanje cukra iz domače pése tako, da tiste fabrike, ki delajo cukr iz cukrene moke (Colonial-zucker), ki se vozi iz vnanjih dežel, bojo mogle zdaj testament narediti — pravi „Triest. Zeit.“ — Zmiraj več gré naselnikov iz Českega in Marskega na Erdeljsko (Siebenbürgen); nedavno je prišlo spet 80 družin, ki so kupile 500 oralov gosposkega zemljiša, oral po 50 fl.; naselniki ti so pametni ljudje, ki ne mislijo na vrat na nos obogateti, ampak želijo le pošteno izhajati; zemlja je rodovitna in umno kmetovaje bojo že živeli, le z molžno živino je tam naj večja nadloga, ker bela živina iz pustinj nek le tako dolgo molze, dokler tele sesa; za krompir je zemlja dobra, ktereга pa erdeljski kmet ne sadi in tudi ne je, dokler ima kaj koruze. — V Peštu so Angleži 10.000 prešičev kupili. — Kar se vprašanja: „ali bo mir ali vojska?“ tiče, se še zmiraj nič gotovega reči ne more. Dunajska vlada je res še en svet, potujen tudi od francozke in angleške, poslala do rusovske, kako naj bi se brez huje vojske pravdi konec storil; ta svet pa nek v tem obstoji, da ni treba, da bi rusovska vlada mogla zmanjšati svoje vojne ladje na črnem morji, al tudi turški naj se dodeli pravica, da sme ravno toliko, kakor rusovska, vojnih ladij na tem morji imeti, in če bi jih sama ne imela, jih nadomestiti s pomočnimi ladjami. Čeravno ste zedinjene armadi 1. dan t. m. s srečo napadle naj vnanjšie rusovske okope (šance), okoli 200 Rusov zajele, 8 možnarjev in 2 topova zabile, se vendar od vsih strani govori, da bote opustile oblego Sevastopolja, ker ni upanja, močne terdnjave premagati; namesto tega pa bo — tako se sliši — vsa v Krimu zedinjena armada ob „Černaji reki“ na planem napadla rusovsko. Za 10. maja je véliki vojni zbor v Kadikoi napovedan, ktereга se bo vdeležil tudi sardinski vojskovodja La Marmora. Sliši se, da francozki vojskovodja Canrobert se je cesarju Napoleonu zavolj svoje nevednosti, po kateri je od tedna do tedna zmagaven naskok obetal, tako zameril, da ga bode odatavil. 22.000 Francozov je onih. — Angležki

državni zbor neprenehoma naganja ministerstvo, naj mu pokaže dunajske zapisnike, da bo dežela, ktera vojskine stroške plačuje, vedila, pri čem da je; minister Palmerston je obljubil, kmali vse razodeti. Sicer pa je Palmerston ob vse svojo prejšno slavo, kar je ministerstva predsednik. — Včeraj ali danes se je imela sodba začeti zoper hudodelca, ki je cesarju Napoleonu po življenji stregel. Take hudodelstva imajo sicer pred posebno višjo sodnijo priti; cesar pa je ukazal, naj se mu ne skaže taka čast, ampak sodi naj se ta človek tako, kakor da bi bil na naj nižjega delavca strelil. Zdaj se sliši, da mu je Pauori ime; kaj več noče razodeti, kakor da njegova žena z dvema otrokoma živi na Laškem. „Spodletel mi je moj namen, — vém kaj me čaka; čmu tedaj toliko prašanja?“ pravi. — Ker v Monakovem na Parskem tudi neka „zamaknjena“ mnoge reči uganja in ljudi slepari s tem, da pravi, da se v svojih domišljah z duhovi umerlih in celo s svetniki pogovarja in od njih od unega sveta in od družih skrivnost mnogotere razjasnila prejema, nevedno ljudstvo pa take sv. katoliški véri nasprotne prerokbe in razlage verjame in še celo nekteri duhovni to osebo obiskujejo in pomagajo take orakeljne po svetu širiti, so veliki škof monakovski 29. aprila vsim fajmoštrom tega mesta pismeno ukazali, da naj skerbno čujejo nad tacimi početji in pri vsaki priliki oostro svarijo svoje farane, naj se nikakor ne vdeležvajo teh homatij, duhovnom pa, ki bi se ž njimi pečali in take osebe obiskovali, žugajo škof z odstavo. — S cesarskim dovoljenjem je prišla v Petrogradu knjižica na dan pod naslovom „Poslednje ure cara Nikolaja I.“, kateri je pridjana tudi oporoka (testament) njegova, ki jo je rajni car leta 1844 lastnoročno spisal in ktere ne imenuje „poslednje volje“, ampak le „poslednjo željo“. Ta oporoka pa ne zapopada nič političnega, ampak le velevala, kako naj se njegova zapuščina med udovo cesarico in njegove otroke razdeli, kako naj otroci se obnašajo do matere svoje in med seboj, se zahvaluje gardi, vsim svojim prijateljem in zvestim podložnim itd. V 32. razdelku pravi: „Vse, ki sem jih nevedoma razžalil, prosim za odpuščenje. Jez sem človek z vsimi slabostmi, kakor vsak drug, in sem si vedno prizadeval v tem se poboljšati, kar sem za napačno spoznal; marsikaj sem popravil, marsikaj pa tudi ne. Izserca prosim, naj se mi odpusti. Umerjem hvaležen za vse dobro, s čim me je mili Bog obdaroval v tem življenji, — goreč za slavo Rusije, kateri sem zvesto služil; žal mi je le, da nisem mogel vsega dobrega dovršiti, česar sem želel. Sin moj me bo nadomestoval“ itd. — Ni davnej kar je kupčijsko ladjo, ki je iz Novega Jorka v Antwerpen jadrala, strašni vihar potopil, mornarji so si življenje oteli na edinem od ladije odbitem kosu, kjer so 6 dni in noči brez jedi in pijače bili; edina podgana, ki se je ž njimi vred otela na ostanek ladje, je bila ta čas njih živež.

Očitna zahvala.

Neimenovan dobrotnik je po visokočastitem gosp. dr. Mihael Leonhard-u, c. k. vojnem škofu in dol. aust. deželnem svetovavcu na Dunaji, znanemiti znesek od dvajset tavižent goldinarjev, v 4½ percentnih državnih obligacijah do visokočastitega ljubljanskega škofijstva s tem namenom poslal: naj slavno škofijstvo po svoji modri previdnosti 40 nar bolj ubozih farnih milodarnih ustanov na Krajskem, slednjo z obligacijo po 500 fl., obdaruje. —

Slavno škofijstvo je v svoji mili skerblijivosti med drugimi tudi železniški ustanovi ubozih znameniti dar od 500 fl. določiti blagovolilo.

Ginjeno od tolike dobrote in navdano serčne hvaležnosti se podpisano predstojništvo ne mudi, svoje hvaležne čutila tu očitno naznaniti in reči: naj se obilnost Božjega blagoslova neprenehoma razliva nad blazega dobrotnika in nad visokočastito ljubljansko škofijstvo. Serčna molitev tukajšnih revnih pa bo gotovo pogostoma v ta namen proti nebu duhtela.

Iz Železnikov 1. maja 1855.

Blaž Kersnik, fajmošter.

J. Globočnik, L. Levičnik,
očeta ubozih.